

Bron: Kerkblaadje

Publicatiedatum: 4-11-1966

Auteur: Ds. J.R.Wolfensberger

In memoriam

Ds. Henri Daniel Johannes Boissevain

geboren 28 juli 1879, overleden 17 augustus 1966

Meer dan zestig jaar geleden, op 9 juli 1905, begon hij zijn arbeid in Gelselaar. Geboren in Amsterdam uit het huwelijk van Daniël Boissevain en Maria Catharina Johanna Lütge bracht hij zijn jeugd door in Zuilen, waar zijn moeder, vroeg weduwe geworden, zich met haar gezin vestigde. Het gymnasium en de universiteit bezocht hij in Groningen, waarheen het gezin inmiddels was verhuisd. Tot de hervormde predikanten aldaar behoorde toen zijn oom Ds. Benjamin Lütge. Aan de universiteit doceerde in die tijd klassieke talen Dr. U. Ph. Boissevain, een oom van vaderszijde. Het contact tussen de gezinnen was intens en intiem. Een kring van theologische studenten, waarmee onze overledene reeds als gymnasiast in aanraking kwam, schaarde zich om pastor en prediker Lütge. Wij herinneren ons o.a. J. A. Hoekzema, H. Kwint, C. H. Nolke, H. K. Wolfensberger. In Gelselaar werd hij bevestigd door Ds. B. Lütge met het woord uit II Timotheüs 3 : 14—17. Aan de handoplegging namen deel de consulent Ds. J. Barbas, Hengelo Gld. (II Tim. 4 : 5b); Ds. H. A. J. Lütge, Amsterdam (I Thess. 5 : 24); Ds. W. B. H. van Linschoten, Varsseveld ([Ps. 119 : 105](#)); Ds. H. K. Wolfensberger, Noordeloos ([Jes. 40 : 6b](#), 8b); Ds. C. H. Nolke, Hattem ([Ps. 37 : 5](#)); Ds. Peter Schumacher, Laar, Graafschap Bentheim ([Ps. 22 : 23](#)). Wij vermelden deze namen, omdat ze ongetwijfeld sommige lezers van het „Kerkblaadje“ wat doen. Zelf, rechtop in de bank staande vanwege zesjarige leeftijd, verwonderde ik mij, dat die jonge dominee zo elegant meebewoog, terwijl hij toch geknield was, naar de volgende hand van de handoplegging. In dat heilig ogenblik vermoedde ik een klein mechaniekje onder zijn schoenen.

De vrienden van Kohlbrugge waren dus present! Elders schreef ik: „De religie van zijn belijdenis werd gekenmerkt door de theologie van zijn leermeesters“. Met een grote achting voor zijn Groningse hoogleraren en daarnaast met name ook voor de Erlangense nieuwtestamenticus en kerkhistoricus Theodor Zahn verbond Ds. Boissevain een blijvende genegenheid en eerbied voor de profetie van Kohlbrugge. Hij ging zijn eigen weg, hij was minder dogmaticus, meer exegeet, minder redenaar,

meer schrijver en administrator. Maar met zijn gaven trouw werkzaam en ten dienste van kerk en gemeente, van uit- en inwendige zending.

De ouderling Markerink uit Gelselaar heeft hem ter begrafenis gekenschetst als vriend, pastor en werker in de gemeente. Samen met Mevrouw Boissevain maakte hij van zijn pastorie een echte Wehme. En over de predikantenkring, die zo lang de band onderling heeft aangehouden en de doorluchte naam van „de Regenboog" droeg, daarover zou Ds. W. A. Hoek ons nog uitvoeriger en beter kunnen inlichten.

Een drietal persoonlijke herinneringen mogen hier nog volgen.

Ten eerste: de prachtige moes- en vruchten- en bloementuin, die — althans voor mij — meer betekende dan enkel een luthof en die met de „ceder van de Libanon" voor het studeerkamerraam een bijzondere relatie betekende, die een gelijkenis werd van het planten, het nat maken en de groei van Kerk en Koninkrijk. Ten tweede: de veelsoortigheid van het pastoraat

Ten tweede: de veelsoortigheid van het pastoraat aan de mensen in de gemeente, aan de kinderen van „Mirjam", later van „Kinderzorg" uit Amsterdam, het pastoraat, dat ook op de een of andere manier daar ter plaatse de volkeren omvatte en de mensen in de grote stad.

Ten derde: de belangstelling voor de gehele dorpsgemeenschap, voor de Juliana van Stolberg-school, door Ds. Boissevain gesticht, maar ook voor de verharding van de zandwegen, voor de ontwikkeling van de bodem-cultuur. „Moet een dominee dat nu ook allemaal doen?" dacht ik toen. In de kring van de „Vrienden" was dat wel een vraagpunt. Al dat doen en drijven, al dat praktizeren kan leiden tot werk-gerechtigheid. En de ambtsplichten van een predikant zijn beperkt en gericht. Ik meen mij bezorgde blikken van sommige Vrienden te herinneren. Toch had — zo zeg ik nu — Ds. Boissevain met zijn gaven gelijk om het zó te doen. Kern en merg van de prediking bleef, om niet te zeggen: werd al meer datgene, wat zijn moeder in haar catechese en zijn ooms Lütge in hun prediking hadden getuigd. Vanuit die kern van de zaak heeft Ds. Boissevain

Vanuit die kern van de zaak heeft Ds. Boissevain na zijn predikantschap in Gelselaar al zijn activiteit en gaven gewijd aan de arbeid van de Z.S.R., d.w.z. de Zending-Studie-Raad. Zijn visie was deze: door kennis en studie van de zending komt er medeleven en medegeven en medewerken. Vandaar zijn arbeid ter voorbereiding van de zending-conferenties in Lunteren. Iemand schreef mij: „Boissevain was een meester in het vinden van goede sprekers". Vandaar ook zijn arbeid en stimulans bij de uitgave van zovele nummers van de „Lichtstralen op de akker der wereld", altemaal kleine, eenvoudige, soms bijna wat dorre informatiebronnen over werk en werkers van de

inwendige en uitwendige zending, tegenwoordig zou den wij zeggen: van het apostolaat in al zijn variëteit. Deze arbeid en deze uitgaven werkten vanzelf oecumenisch, want mensen uit verschillende kerkgemeenschappen deden hieraan mee. Te denken is aan het verzamelde materiaal in de jaarboeken van de Z.S.R. en vooral ook in het grote tweedelige werk „De Zending in Oost en West in verleden en heden“.

In 1948 ging hij met emeritaat. Met blijvend interesse voor de gang van de theologie en van het leven van Kerk en Zending. Man op de achtergrond, man van secretariaat en bibliotheek. Zijn boekerij verblufte niet alleen de Gelselarieten maar ook vele anderen.

Achttien jaren emeritus, dan ben je al een heel eind weg. Maar toch: dienaar van het evangelie dienaar der kerk, ten dienste ook van velen. Prot De Liagre Böhl, zwager van de overledene, heeft ter begrafenis namens familie en vrienden de gulle gastvrijheid herdacht, die zovelen, overal waar zij woonden, van dit echtpaar genoten hebben. Een brede schare van jongeren leefde om hen heen, hoewel zij zelf kinderloos bleven. Op 6 juli 1966 stierf Mevrouw Boissevain, zes weken later Ds. Boissevain. In een van de allereerste brieven, die Ds. Boissevain anno 1904 aan zijn verloofde schreef, werd de hoop uitgesproken, dat zij lang met elkaar mochten leven, op één dag samen zouden sterven, om eeuwig bij God te zijn. Die eerste wens is in vervulling gegaan. Die hoop van die ene dag is eigenlijk ook vervuld, want die zes weken waren als enige uren.

Het was mij een droef voorrecht om de beide rouwdiensten van mijn oom en tante, die ik zo lang heb gekend en bemind, in de eenvoudige Boskapel te Zeist te mogen leiden. Het woord van onze God houdt eeuwig stand. [Jes. 40 : 6b](#), 8b.

